

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلق
(۱۳۰) غروشدور .

[نسخه سی ۵ غروشن ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

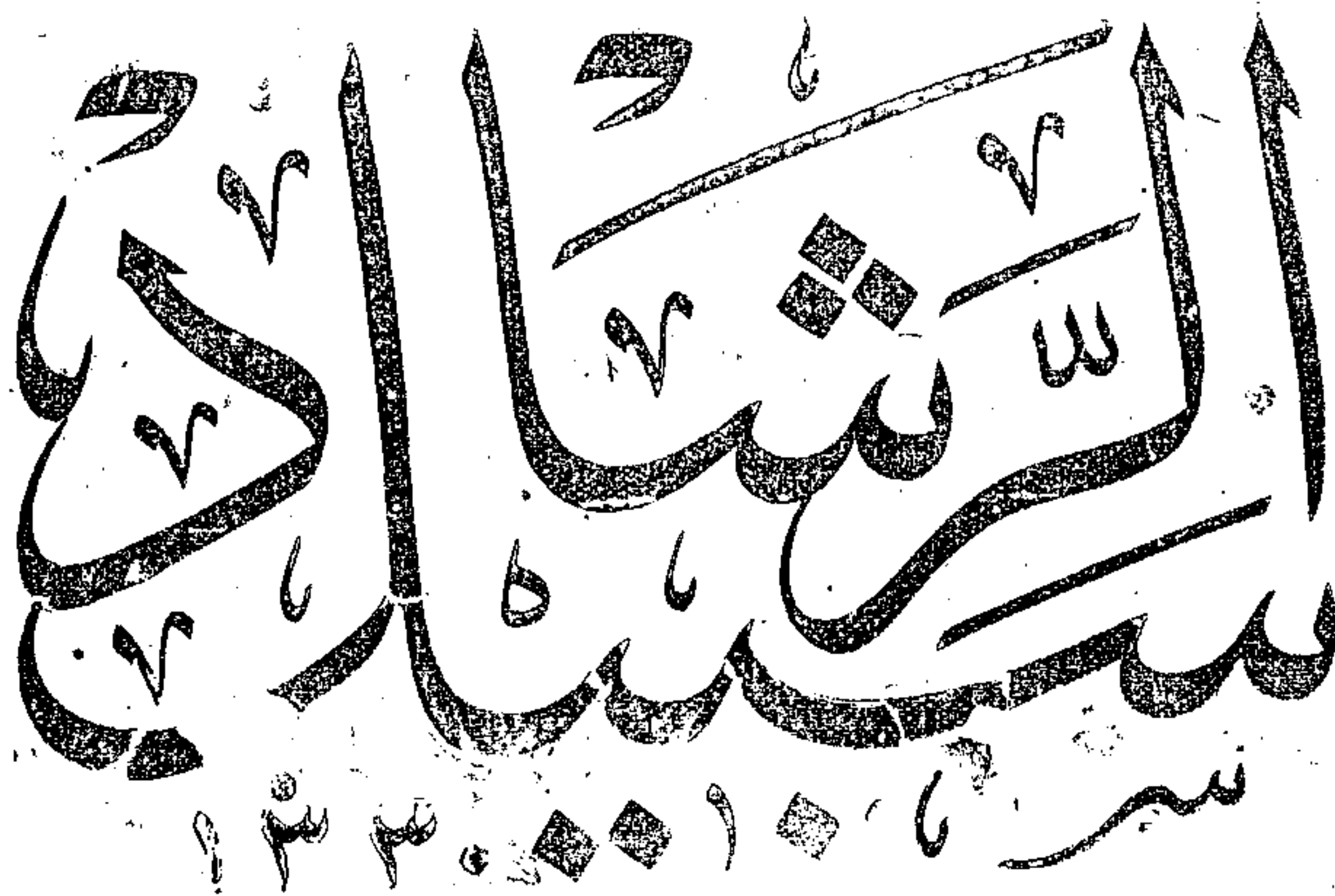
اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولور . درج ایله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عا کف

صاحب و مدیر مشعل
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۳۷۸

۸ صفر ۱۳۳۷

پنجشنبه

۱۵ تشرین ثانی ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اخطارات

آدرس تبدیلنده آبرجه بش
غروش کوندرا لیدر .

مکوبلرک امضالری واضح
وارد و ناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمدر .

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرس لرینک فرانسر
چده یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرا لیک زمان نه یه داتر
اولدیفنک واضحاً بیله یراسی رجا
اولنور .

اسلاملا شمع

— ۱ —

(مؤلفی: پرنس سعید ہلمیم یاشا)

ہر قوم اسلامیہ نیک سلامتی اور نیک حقیقہ اسلاملا شمع لہندہ اولدیغی اوتہدن بری ادعا ایدہ کلمشده . انجق «اسلاملا شمع» تعیری مختلف طرز لہندہ تفسیرہ مساعد اولدینی ایچون، بوندن نہ کی بر معنا آ کلامقده اولدیغیزی بورادہ ممکن اولدینی قدر واضح بر صورتده تشریح ایتدی فاندہ لی کوریورز .

اسلامیت کندیسنہ خاص اعتقادیاتی، او اعتقادیات اوزرینہ مؤسس اخلاقیاتی، او اخلاقیاتدن متولد اجتماعیاتی، الحاصل او اجتماعیاتن طوغان سیاسیاتی احتوا ایتک اعتباریلہ اک مکمل واک نہائی کالی حائر بر دین انسانیدر .

او، بو حیثیتلہ اولہ بر طاقیم عوامل اساسیہ نیک ہیئت مجموعہ سیدرکہ بونلر حیات بشری سوق وادارہ ایدرلر وهر بررلری دیگرلرندن متفرع اولقلہ برابر ہیئت مجموعہ لری متجانس، مکمل، افتراق وانقشای غیر قابل بر کل حصوله کتیررلرکہ - دینی بولوندینی شخص معنویده اولدینی کی - فکریہ واثباتیہ (idealisme, positivisme) مذهب لری اوکلک ایچندہ تمیز بر صورتده مندرج بونور .

او بر دین بشریدرکہ معبر ماهیتی، رهبری، استنادک طبعیسی بولوندینی وجدان انسانی کی علوم تجربیہ و مادیہ، معتقدات مابعد الطبیعیہ و نظریہ، حیطة ادراک بشرہ صیغان و صیغمايان حقایق هب بر دین جامعدر .

او نہ تمامیلہ فکریہ، نہدہ تمامیلہ اثباتیہ اولمایوب، هر ایکیدسیدر . اونی شرایکی مذهبدن بری، یاخود دیگرکی تاقی ایتک موجودیتی انکار ایلکدر . زیرا یالکز باشہ فکریہ مذہبی هیچ بر معنای مفید اولمایہ جنی کی، کندی کندیبنہ وجود بولماسندہ امکان یوقدر . نیکیم فکریہدن مستقل اولق اوزرہ تصور ایدیان اثباتیہده بویلدہر، چونکہ بونلرک بری دیگرینک نتیجہ سیدر .

بنام علیہ بزم ایچون اسلاملا شمع دیمک اسلامک اعتقادیاتی، اخلاقیاتی، اجتماعیاتی، سیاسیاتی دائماً زمان و محیطک احتیاجاتنه اک موافق بر صورتده تفسیر ایدرک بونلرہ کرکی کی توفیق حرکت ایتکدن عبارتدر .

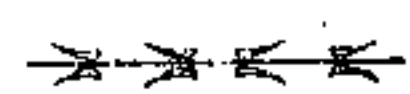
کندیسنک مسلمان اولدیغی سویلہ یں بر آدم قبول ایتیش اولدینی دینک مبادی اساسیہ سنہ کورہ حس ایتدیکہ، اوکا کورہ دوشونوب اوکا کورہ حرکت ایلدیکہ، یعنی اسلامک اخلاقیاتنه، اجتماعیاتنه، سیاسیاتنه تمامیلہ کندیبنی اویدورمادیکہ یالکز مسلمانلغی اعتراف ایتککله برشی قازانماز، هیچ بر سعادت الدہ ایدہر .

بر «قانت» ک، یاخود بر «سپنسرک» ک اخلاقیاتنه اینانان،

ایدردہ نفسلرینک اصلاحی، رابطہ ملیہلرینک تأییدی، دین وقو - میتلرینک اعلا و اعزازی خصوصلرندہ اھالکار بولنان کسہلرک مبارزہ حیات ساحہ سنہ تصادف ایدہ جکری مشکلات و آفاتدن آزادہ قالیر . بعض جاھل کسہلر انفاقک، بالخاصہ یتیم لری تربیہ، بیچارکانہ، حرف و صنایع خسیسہ اصحابنہ امداد یولندہ اختیار ایدیلہ جک سماحت وفداکارینک فوائد و محاسنی ادراک ایدہ میورلردہ بویلدہلرلہ نہ آلیش ویریشمز وار؟ یونلرک اصلاح احوالی یولندہ صرف ایدہ جکمز پارہ لردن شخصی استفادہ منہ اولہ بیلیر؟ دیوب دوریورلر . بویلدہ سویلنلر کرفتار اولدیغمز محنت و فلاکتلرک باشلیجہ سائق لری او، جاھل، خشین طبیعتی، بداخلاق، پس پایہ خدمتچی، آشچی، ایشچی طاقی اولدیغنک فرقتدہ دکلر . فقط اونلر یلمسہ لردہ بوکون حیات اجتماعیہ مزیدہ محاط بولندیغمز بونجہ فلاکتلرک مسببی بومقوله اشخاص اولدیغندہ شہہ ایدیلہ جک بر جہت وارمیدر؟ کندیمری بر طرفہ براقلم، کنج کنج اولادلر بوزک بوکی سفیل بر طبقہ ایلہ تماسدن تربیہ و اخلاقجہ نہدرجہ متأثر اولدقلری انکار ایدیلہ بیلیرمی؟ اوکنجلرکہ برر طوب کی جاھل، تربیہ منہ دایہلر الدن، دیندن برنسیب کمال آلامش، تربیہ فطرتلری تہذیب ایتماش لالار الیہ آتیلرلر . بویچہ ارہ وطن یاورولرینک اوسفیل و بدمایہ قرینلردن حاصل ایتدکری انطباعات نہ الیم ویاس آوردہ، اونلرک آیینہ فطرتلرینہ عکس ایدن ردائلی، فطرت سلیمہ لرینہ عارض اولان تغیری کورہن برعائلہ نیک تأثراتی نہدرجہ لہ وارمقدہدر . اک بیوک حصہ فلاکت ایسہ بونلری آغوش اھتمامندہ یتشدیرن امتہ طانددر . چونکہ ایلرودہ بونلر اوامتک رجال ممتازہ سنی تشکیل ایدہ جک، تدبیر شئون، تنظیم احوالندہ بونلر برر عامل مؤثر اولہ جق، حقوق و منافع مایہ سنک مصونیتندہ بونلرک قدرت و مہارتنہ اعتماد ایلہ جکدر . بویلدہ اولمایوبدہ خالق خادم لرینک، تفویض امورہ مجبور اولدقلری کسہلرک تربیہ و تہذیب طینت لرینہ اعتنا ایتسہلر بویلدہ دوچار اولہ کلدیکمز وخیم عاقبتلردن قورتولور، مصالح و معاملاتمیزک یولندہ کیمہ سنی، محیط اجتماعیمز استیلا ایدن قنائلرک، امراض نفسیہ نیک رفع و ازالہ سنی تأمین ایتمش اولوردق .

علی الاطلاق انفاقک محاسن مادیہ و اجتماعیہ سی بوسر کزده اولقلہ برابر جنساب جقک فرض قیلمش اولدینی زکاة ارکان ایمانک اک معظمی، مظاہر اتقانک اک مهمنی تشکیل ایتکدہدرکہ ایلرودہ حکمت فرضیتنی تشریح ایتدیکمز صرہدہ بونک عالم اسلامہ نہ بیوک منفعتلر تأمین ایدہ کلمش اولدیغنی دلائیلہ ایضاح و بیان ایدہ جکز .

مترجمی: عمر شوکت عبدالعزیز چاویش

بونکه برابر اجتماعاتده فرانسزک ، سیاسیاتده انکلیزلرک طرز تلقیسی قبول ایدن بر مسلمان ، نه قدر متبحر عالم اولورسه اولسون ، نه یاپدیغنی بیلمه یین بر کیمسه دن باشقه بر شی دکلدن .

بر آدمک ذهینده متناقض ، متعارض ، غیر قابل امتزاج بونجه شیر تصادم حالنده بولونمقله برابر ینه هیمی بردن یان یانه طوروب طورسه آرتیق او آدم نه قفاده ، نه وجدانده اولمق لازم کلیر ، تصور ایدیلین ؟

چینلیلرک اخلاقیاتی ، هندلیلرک اجتماعاتی ، مکسیقالیلرک سیاسیاتی قبول ایدن بر فرانسز ، یاخود بر آلمان عجبا نه اوله بیلیر ؟ مادام که بر فرانسز ، یاخود بر آلمان کبی حس ایتور ، دوشونور ، حرکت ایتور ، قولاندیغنی لسان آلمان ، یاخود فرانسز لسانی اولسه ده ، او نه آلمان ، نه ده فرانسز اوله ماز .

بورایه قدر « اسلاملا شمع » دن نه کلا دیغمزی ایضاح ایتدک ؛ شیمدی ده اسلامیتک اعتقادیاتی ، اخلاقیاتی ، سیاسیاتی ، نه دن عبارت اولدیغنی تشریحجه چالیشه جغز .

اسلامده اعتقادیات

مسلمانک ایمان ایتدیکی «الله» اوله واحددرکه ، زمانلرک ، مکانلرک نامتناهیکی ایچنده لا ینقطع تکامل ایدوب طوران ماده لرک وقوتلرک آهنگ نامی حقنده کی ادراکز آرتدجه ، اونک وحدانیت قطیه سی ده بو ادراک ایله متناسب اوله رق بزه دها واضح ، دها آشکار بر صورتده تجلی ایتکده در .

«الله» معنای شریفی «حکمت وعدالت مطلقه» مفهوم لرینه توافق ایدن «حق» مفهومک عینی درکه ، کائناتک هیچ بر قوتله قابل انفصام اولمایان آهنگ ونظام کلیسنه مرجع تاقی ایتدیگمز بو الوهیت مفهومی ، بز ، معلومز اولان طقسان طقوز اسم شریف ایله المزدن کلدیکی قدر تعبیر وتوصیف ایتکده بز .

بونلر اوله برطاقیم انفسی مفهوماتدرکه بویله اولمقله برابر معلومات فیه وتجربیه من توسع وتکامل ایدرک بزى عالمده موجود نامتناهی اشیا ، هر آن حصوله کان حادثات ، عوالم و کائنات بی حسابی اداره ایدن قوانینی دها ای تدقیق ایده بیله جک حاله کیردکجه اومفهوملرده کسب تأید وقطعیت ایتکده در .

بز مسلمانلر اونک پیغمبرینه ده اینانیورز . زیرا او خالق یکانه حریت ، عدالت ، تعاضد دساتیر اسلامیه سی صورتنده کی سعادت بشریه مبدأ لایتغیری بزه اونک واسطه سیله بیلدیرمشدر . انسانیتک طوغرو دین بشری بی تبلیغ ایتکله آرنی که صحیح دین مفهومه صاحب قیلان او پیغمبردر .

بز اوکا اینانیورز . زیرا او امر و تعالیمک حق مطلق اولدیغنی ، تقدیرلرک فوقنده برقیمتی حائز بولوندیغنی بشریتک عقلی ، تجربه سی ترقی وتکامل ایتدکجه برقات دها تأید ایدبیور .

الحاصل اسلامک عقیده سی ظاهر باطن اولان حقیقت علیایه اعتقاد اولوب ، دینی ده آخرک قیود تضیقندن آزاده اوله رقی نه بر صنف روحانی ، نه بر قسم رهبانی طانیایان وابنای نوعنه رهبر اولمق حقنی انسانلرک اک فضیلتلرینه ، اک عاقلارینه ، اک ظالم لرینه بر اقان بردیندر . بر مسلمان هرشیدن اول خالص بر مؤمندر . چونکه وحدانیتله متصف اولان معبود بالحق تقدیس ایچون اوکا اینانمق لازمدر . مسلمانلرک کابیسى اک قوی بر قناعت ایله واک قوی دلائل و براهینه تابع اوله رق ایمان ایتیش اولانیدر . انسانه بر موجود مکلف پایه سی ویرن ، اولی بوتون مخلوقات ذوی الحیاتک فوقه جیقاران آنجق قوه اعتقادیه سیدر .

او حالده دینسزک نزوعی (atavique) برطاقم اسبابدن ، یاخود قصورلی تربیه اخلاقیه دن ایلری ککش بر انحطاط فکری و روحانیدر . خصوصیه «مادام که برشی» انکار ایچون دیگر برشیک طوغرو لغنه اینانمق لازمدر ؛ انسان انکار ایده بیلیمک ایچون بیله اینانه بیلیملیدر ، تضیه سی قبول ایدلر کدن صوکره بر حقیقت بوس بوتون کسب قطعیت ایدر .

بز لکه معبود بالحق طانی دیغمز الله ذوالجلال دن باشقه بر معبوده ، اونک رسول اکرم واکلندن صوکره بر پیغمبره اینانمق المزدن کلز ؛ بونلرک هرا یکسنه بلا قید وتردد ایمان ایدرز . بناء علیه کرک جناب حقک کندی حقیقت علویه سنه دایر پیغمبری واسطه سیله بزه بیلدیردیکی ، کرک وحی الهی ایله ملهم اولان او رسول کزینک سعادت ابدیه من ایچون بزله او کر تدیکی شیکله هپسنه بوتون قلبمزله ، بوتون وجدانمزله اینانیرز .

اسلامده اخلاقیات

منبعی یکانه معبود بالحقه ایمان اولان اخلاق اسلامیه بزه سعادت بشریه نک حقیقته محبتده راونی تحری وتطبیقه اولدیغنی بیلدیریور . لکن ، حقیقتک تحری وتطبیقی آنجق انسانک اخلاقی ، عقلی بوتون قوا سنک بلا مانع حرکت وانکشافیله تحقق ایده بیله جکندن بو اخلاق اک واسع ، اک تام مناسیله حریت شخصیه مبدئیه استناد ایدر وانسانلره بومبدای معبود بالحقه ایمانک نتیجه سی اولمق اوزره قبول ایتدیرر .

او حالده اخلاق اسلامیه انسانه حائز اولدیغنی قابلیت تکمیلی کوچی یتدیکی درجه ده توسیع ایچون حر اولمق وظیفه سی تحمیل ایدر . بناء علیه نظر اسلامده حریت اوله انسانک تطبیق ویا عدم تطبیقنده مختار بولنه بیله جکی ، یاخود واضع قانونک ایسترسه بخش ، ایسترسه منع ایده جکی برحق سیاسی اولیوب قبول ایتدیکی دین ایله رهبر طانی دیغنی اخلاق طرفندن کننیدسنه تحمیل ایدلش بر وظیفه در . ایددی ، حقیقتی بیلمک وتطبیق ایتک مکلفیتی بوتون مسلمانلره

دین طبیعی، دین عمومی

- ۲ -

انبیائک تبلیغ البربریکی دین الہیہک ارطابہ مسرہ سی :

انبیای کرام حضرتانک وحی الہی اولہرق تبلیغ ایلہدکاری دین الہی، اساس اعتباریلہ اعتقاد، اعمال، اخلاق دن عبارت اوج رکفی احتوا ایتکدہدر، اعتقاد قسمی شو اساسلر تشکیل ایدر :

(۱) بوتون کائناتک خالق وناظمی اولان بر واجب الوجودہ وار واجب الوجودک صفات کالہ ایلہ متصف، نقصان صفتلردن منزہ اولدیغہ ایمان؛ [توحید و تنزیہ] .

(۲) معاد و مسئولیتہ (آخرتہ) ایمان؛

(۳) فطانت، امانت و کالات سائرہ ایلہ ممتاز و واجب الوجود طرفدن بشریتہ مبعوث بر پیغمبرک «وحی» ضرورتیلہ تاقی احکام ایلہ رک بشریتہ تبلیغ ایلہدیکنہ ایمان،

(۴) ملکہ ایمان [۱]؛

(۵) خالکک صفات کالیہ سنی بیان و بشریتک ناظم حرکاتی اولان قوانین اجتماعیہ و اخلاقیہ بی تأسیس ایدن وار «وحی» الہی اولان بر کتاب مقدسہ ایمان [بو کتاب، پیغمبرلرک وحی الہی اولہرق بشریتہ تبلیغ ایلہدکاری احکامی، بالجملہ اوامر و نواہی بی احتوا ایدر] .

احکام عملیہ، واجب الوجودہ اخلاص و تعظیم مقصدی استہداف ایدن وظیفہ عبودیتی محتوی اولدیغی کبی؛ برہیت اجتماعیہک تأسیس و نظام ا کمل اوزرہ بقاسنی تأمین ایدن، عقلی و مدنی تکاملاتی احضار ایلہ بی قوانین اجتماعیہ بی دہ احتوا ایدر. بوقانونلر شخصیت اجتماعیہک مصالح و منافعنہ موافق بر صورتہ تبلیغ اولونمشد.

بوندن باشقہ شفقت علی خلق اللہ معناسی متضمن اولان و افراد انسانیه بی یکدیگریہ ربط ایتک خصوصندہ بر جاذبہ عمومیہ قوتی حائز بولنان قواعد اخلاقیہ [دہ ۲] ادیان منزله دہ مقصود بالذات بر اساسدر.

ایشته ادیان منزله (دین الہی)، بواوج اساسی استہداف ایلہدیکی حہتلہ بوتون پیغمبرلو بونلری تبلیغ ایتکدہ متفق در. ہمسو دہ بولونقلری عصرلردہ کی اقوامک سویہ سہ، موافق بر طریق ایلہ بونلری ناسہ تبلیغ ایتشلردر .

اصول دینی تشکیل ایدن اعتقاد قسمندہ نسخ و تبدل یوق در؛

[۱] ملائکہ عالم غیبدر، اصلی، ماہیتی بزجہ معلوم اولیان بر قوۃ عاقلہ در. بوقوۃ عاقلہ دن ارلان ملک الوحی، دینک موضوعی تشکیل ایدن علمی اذن الہی ایلہ نبینک قلبنہ افاضہ ایدر .

[۲] بوقواعد اخلاقیہ، انسانک کندی نفسنہ، عائلہ سہ، بی نوعنہ، و بوتون مخلوقاتہ قارشی مدیون و مکلف بولوندی و طائف انسانیه بی تعین ایدر. ذاتاً دین اسلامی شوابکی جملہ ایلہ خلاصہ ایدہ بیلیرز: «تعظیم لامر اللہ، شفقت علی خلق اللہ» .

شامل اولدیغی ایچون بواعتبار ایلہ ہر مسلمان الدن کلدیکی قدر حر اولق وظیفہ سیلہ مکلفدر .

قالدی کہ، «عمومہ شامل حریت» تعبیری «عموم آرہ سندنہ مساوات» ایلہ مترادف اولدیغدن؛ مساوات ایلہ حریت ایسہ یانی باشمزدہ کیلرہ محبتی یعنی تعاضدی تولید ایدہ جکندن اخلاق اسلامیہ بوصورتہ حریت، مساوات، تعاضد سائر اساسیہ سنی وجودہ کتیرمش و بودساتیری سماعت بشریتک مبدأ اساسی اولق اوزرہ رکز و اعلا ایتش اولیور .

مع مافیہ حقیقتی تحرری و تطبیق وظیفہ سنی اخلاق اسلامیہ بی بر طرفدن انسانلر آرہ سندنہ حریت نامہک وجودی قبولہ مجبور ایتککہ برابر، عینی اسباب دولایسیلہ، دیگر طرفدن دہ طبیعی، شخصی قابلیتک تفاوتندن ناشی عینی انسانلر آرہ سندنہ طبیعتیلہ وجود بولہ حق مساواتلرنی دہ قبولہ مجبور ایتکدہدر .

أوت، او بونی دہ عینی سبلہ قبولہ مجبوردر. زیرا بومساواتلر لک حقیقی، لک معقول، لک طوغرو معنارینہ آلفق شرطیلہ مساوات و حریت مفہوملرینک نتیجہ طبیعیہ سندن باشقہ برشی دکلدہر. چونکہ مساوات آنحق ہر فردہ کندی استعدادات طبیعیہ سہ کورہ سر بستجہ ترقی و تکمیل ایتک و بوصورتہ غایہ مشترکہ اسلامیہ وسیعی مساعد اولدیغی قدر خدمت ایتک حق و یرمسی حیثیتلہ طوغرو و معقول اولیور. کذلک حریت دہ مساوات کبی ہر فردک ثمرات مساعی سندن کال حریتلہ و تمامیلہ مستفید اولسنی، فضائل و مزایاسنک مکافاتی بحق احراز ایلسنی تأمین ایدرک بوصورتہ انسانک کوجی یتدیکی قدر تکمیل ایدہ بیلمسی آرزوسنی تہیج وادامہ ایلسی حیثیتلہ طوغرو و معقول اولیور .

ایشته بوندن دولاییدر کہ اخلاق اسلامیہ افراد آرہ سندنہ کی مساواتہ حرمتکار اولدیغی قدر بونلردن بر قسمک دیگرینہ قارشی تفرقہ دہ رعایتکاردر .

اوحالہ مساواتدن کلن مساواتلر لک، حریتدن طوغان تضییق بو تعاضدی گوشہ جک یردہ بالعکس تقویہ و تحکیم ایدر. زیرابو شرائط داخلندہ مافوقیت مادونیتک فائدہ سہ، تضییق دہ او تضییقہ معروض بولنانلرک نفعنہ اولہرق تجلی ایدر .

اخلاق اسلامیہ حق، حکمت، عدالت نامنہ انسانلر آرہ سندنہ حریت، مساوات، تعاضد دستورلرنی تأسیس ایتک صورتیلہ بزلرہ باشقہ جہ شونی دہ او کرشم اولیور کہ: بودستورلرہ قارشی کلنلریکانہ معبود بالحقک مجازانہ، اولرد رعایت ایدنلر سہ مکافاتہ مظهر اولہ جملردر. ایشته اسلامک اعتقاداتدن طوغان اخلاقیاتی بوندن عبارتدر .